

KANS

Terugblik op 2007

BELANGENNETWERK
VERSTANDELIJK
GEHANDICAPTEN

Beste lezer,

Sinds 26 oktober 2007 is KansPlus, Belangennetwerk verstandelijk gehandicapten officieel een feit. Daarvoor werkten VOGG en WOI al intensief samen ten behoeve van het optimaal creëren van mogelijkheden om mensen met een verstandelijke handicap een waardevol leven te verschaffen.

In deze terugblik op 2007 leest u wat KansPlus deed om dichterbij dit doel te komen. Het is een greep uit ons officiële jaarverslag. Dat laatste vindt u op www.kansplus.nl bij publicaties. 2007 stond vooral in het teken van de fusie en de (re-)organisatie van de vereniging. Wij begonnen met het samenvoegen van de informatie- en vragenlijnen voor leden, vrijwilligers en cliëntenraden, de KansPluslijn, het Servicepunt en de VraagRaaklijn. Medio 2008 gaat één nieuw Kennis- en adviescentrum van start. De nieuwe huisstijl werd geïntroduceerd, het nieuwe blad PlusPunt, een moderne website en de nieuwsbrief, folders et cetera. Want informatievoorziening en ledenwerving zijn – en blijven! – speciale punten van aandacht. In 2007 moesten ook nieuwe samenwerkingsvormen voor collectieve belangenbehartiging, de syndroomnetwerken en juridische dienstverlening ontwikkeld worden. KansPlus heeft zich extra ingespannen voor de continuïteit van deze activiteiten. De belangenbehartiging is opgepakt door het Platform VG (uiteindelijk opgericht in 2008) en ook de juridische dienstverlening kreeg daar een plek. De syndroomnetwerken zetten, dankzij financiële inspanningen van onder andere KansPlus, hun werkzaamheden voort. KansPlus besteedde in 2007 uiteraard ook aandacht aan projecten en inhoudelijke onderwerpen. U leest daar verderop meer over. En we vergeten zeker de inspanningen van onze vrijwilligers niet. Zij verdienen een extra pluim voor hun inzet in turbulente tijden!

Hans Westenberg
Voorzitter KansPlus

Collectieve belangenbehartiging

KansPlus Ned

KansPlus streeft naar een waardevol leven voor mensen met een verstandelijke handicap. De kwaliteit van leven staat centraal en de eigen mogelijkheden van de cliënt dienen ten volle benut en ontwikkeld te worden. In beleid en uitvoering heeft KansPlus zich in 2007 gericht op diverse thema's en projecten.

Wonen met zorg in een instelling wordt vanaf 2009 bekostigd op basis van zorgzwaartepakketten (ZZP's) en een individueel indicatiebesluit. De overheid wil zo het AWBZ-geld eerlijker verdelen. KansPlus heeft in 2007 veel aandacht besteed aan de zorgzwaartefinanciering en nam deel aan de VG Belang-commissie ZZF. Met organisaties als LOC-LPR, CG Raad en NPCF benadrukte de commissie voortdurend dat zorgzwaartefinanciering niet budgettair neutraal ingevoerd kan worden. De organisaties kregen steun van de Kamer en het ministerie van VWS kwam met extra geld voor goede voorlichting en steun aan families/cliënten die voor het eerst kennismaken met dit systeem van financiering.

Hogere bijdrage AWBZ in 2008

Het grote aantal vragen en klachten over de nieuwe eigen bijdrageregeling AWBZ per 1 januari 2008 is voor KansPlus de aanleiding om actie te voeren voor versoepeling van de nieuwe regeling. Veel mensen die voor 1 januari 2005 in een instelling gingen wonen, zijn een fors hogere eigen bijdrage AWBZ gaan betalen (tot soms honderden euro's per maand meer). Zware druk van in ieder geval organisaties uit de VG-sector leverde helaas slechts een magere 'gewenningsregeling' op, die voorziet in een gefaseerde invoering. Teleurgesteld heeft KansPlus opnieuw aangedrongen op een inkomensonderzoek. De staatssecretaris zegde in ieder geval een onderzoek toe naar de verantwoordelijke uitvoeringsinstantie. De actie is gehouden door de gezamenlijke oudervereni-

gingen, maar KansPlus en PhiladelphiaSupport deden in goede samenwerking het leeuwendeel. Het Meldpunt Eigen Bijdrage AWBZ blijft in 2008 open en registreert dan ook ervaringen met de invoering van de hogere eigen bijdrage.

SER en toekomst AWBZ

Namens de ouderverenigingen nam KansPlus deel aan een discussie met de SER over de toekomst van de AWBZ. Staatssecretaris Bussemaker wilde de discussie, onder andere omdat de kosten de pan uitrijzen. De inzet van KansPlus was ook daar dat verstandelijk gehandicapten een relatief kwetsbare groep zijn die behoort tot de onverzekerbare risico's en dus een wettelijk recht op zorg dient te houden. De bewindsvrouw liet in september 2007 weten alles te zullen doen om de AWBZ voor de meest kwetsbare groepen, waaronder verstandelijk gehandicapten, te behouden. Niettemin vergen de adviezen van SER en RVZ (Raad voor de Volksgezondheid) in 2008 onze kritische aandacht.

Wet maatschappelijke ondersteuning

Leden en familieverenigingen/cliëntenraden kregen in 2007 met de Wmo te maken. In 2006 was bereikt dat alleen enkelvoudige hulp aan mensen met een verstandelijke handicap overgeheveld werd naar de gemeenten. Andere onderdelen bleven voorsnog in de AWBZ. Voorsnog, want in 2007 startte de overheid een discussie over de toekomst van de AWBZ.

In 2007 openden een aantal organisaties, waaronder de ouderverenigingen, een Meldpunt Wmo. Veel meldingen gingen over de indicatie voor huishoudelijke ondersteuning: de ondersteuning op basis van het indicatiebesluit is onvoldoende om een huishouding te voeren. Ook kwamen er veel klachten over veel te hoge eigen bijdragen Wmo, lange wachttijden en niet verstrekte voorzieningen. Het meldpunt blijft in

2008 open. De resultaten worden later aangeboden aan de Tweede Kamer.

Versterking Cliëntpositie

Via het Programma Versterking Cliëntpositie (VCP) zijn lokale belangengroepen in 2007 geïnformeerd over de Wmo en de voorzieningen die op basis van deze wet worden verstrekt.

'Dan moet mijn dochter maar weer thuis komen wonen. Een andere oplossing is er niet...'

In 2007 gaf VCP de 'Handreiking Indicatiestelling' uit. De handreiking besteedt aandacht aan onderwerpen als ondersteuning bij het aanvragen van een indicatie; voor welke voorzieningen en ondersteuning in de Wmo is een indicatie nodig en wat kan de cliënt/vertegenwoordiger doen als hij het niet eens is met de indicatie.

Wet cliënt en zorg

KansPlus debatteerde met kamerleden over minister Klink's (VWS) plan voor de Zorgconsumentenwet, die onder andere de Wet Medezeggenschap Cliënten Zorginstellingen (WMCZ), de Wet kwaliteit zorg en de Klachtwet moet vervangen. Onder druk van de organisaties

'Voortaan echt alles uitkienen en geen extra's meer'

van zorgvragers heeft de minister de oorspronkelijke wet van tafel gehaald. Hoe het nu verder moet is onduidelijk. Daarom ijvert KansPlus ook in 2008 voor herziening van de WMCZ. Daarbij streeft KansPlus naar betere bevoegdheden voor

en onafhankelijke financiering van cliëntenraden en voor financiering van VraagRaak, het steunpunt medezeggenschap van KansPlus.

Onderwijs

De ouderorganisaties hebben gezamenlijk overlegd met algemene organisaties en organisaties rond een bepaalde handicap over het implementatieplan 'Passend Onderwijs' (2008-2011). Dit plan voorziet in herziening van het onderwijs aan leerlingen met een extra didactische of pedagogische leervraag. In een reactie aan de Kamer op de beleidsvoornemens van de staatssecretaris bepleitten de ouderverenigingen keuzevrijheid voor inclusief en speciaal onderwijs en versterking van de positie van ouders.

Werk, dagbesteding en inkomen

Het inkomen van mensen met een beperking vraagt voortdurend aandacht. De cliëntbeweging vond gehoor en de Wajong-uitkering werd verhoogd tot 75% van het minimuminkomen. Teleurstellend is dat veel gemeenten dit

Interview De moeder van Thomas

'Toen bleek dat Thomas een verstandelijke handicap had, stond onze wereld op z'n kop. We hadden veel vragen en moesten onze weg vinden in de zorg. De eerste jaren hadden we genoeg aan de kinderneuroloog, de fysiotherapeut, onze familie en vrienden. Maar toen Thomas de leeftijd kreeg waarop kinderen normaal naar een peuterschool gaan en we moesten gaan nadenken over zijn toekomst, zijn we lid geworden van KansPlus.

Natuurlijk is er internet voor informatie, maar we hadden behoefte aan meer. Bij KansPlus

weet je en voel je dat ze je begrijpen.

Dat ze meedenken en vooral naast je staan. Soms ben ik onzeker of ik de juiste keuzes maak voor Thomas. Het is fijn dat we dan bij onze KansPlus-ledengroep mensen kunnen ontmoeten. KansPlus zit als het ware 'om de hoek'. Sommige mensen noemen het lotgenoten. Ik noem het medestanders. Ik ben niet zielig, maar het gevoel niet alleen te staan, geeft ook kracht.

KansPlus doet lokaal, regionaal en landelijk ook aan belangenbehartiging. Dat is hard

aangrepen om te korten op de langdurigheidstoelag. KansPlus vroeg al eerder om een inkomensonderzoek door bijvoorbeeld het NIBUD. De politiek komt helaas nauwelijks in actie.

De discussie over het groeiend beroep op de Wajong heeft veel onrust veroorzaakt. KansPlus stelde herhaaldelijk overtuigd te zijn van de ambitie en wil van verstandelijk gehandicapten om te werken. Zij kunnen dit echter vaak niet door hun handicap. Hun beroep op de regeling is dus terecht. Ook politici bekritisieren de voorstellen.

Opvolging: wie neemt straks de zorg over?

Ouders en verwanten maken zich grote zorgen wie er voor hun kind, broer of zus zal zorgen als zij daar zelf niet meer toe in staat zijn. Het project 'Wie neemt de zorg over' leidde tot de oprichting van Stichting Osani, een stichting die mensen met een beperking helpt bij het plannen van een goede toekomst, vooral gericht op het opzetten van een sociaal netwerk. KansPlus Eindhoven nam het initiatief deze aanpak te verbreden. Aanvullend op het initiatief van Osani staan bij het project van KansPlus Eindhoven de juridische en financiële

aspecten centraal. KansPlus Nederland ondersteunt beide initiatieven met personele inzet.

Sociale Netwerken

Om mensen in staat te stellen actief te werken aan een kleurrijker palet van personen om iemand heen hebben de ouderverenigingen de cursus 'Sociale Netwerken' ontwikkeld. Medewerkers en vrijwilligers van KansPlus zijn getraind in het geven van deze cursus. KansPlus werkt samen met MEE. Door de samenwerking konden meer cursussen gegeven worden dan gepland. Cursisten zijn positief over de cursus.

Regionale collectieve belangenbehartiging

Over de vraag hoe de regionale belangenbehartiging weer op de kaart kan worden gezet, heeft KansPlus in 2007 heeft diverse gesprekken gevoerd met vertegenwoordigers van de regio's. Het laat zich aanzien dat in 2008 concrete vooruitgang kan worden geboekt, mede dankzij de niet-aflatende inzet van vrijwilligers en bestuurders in de regio. KansPlus heeft zich hiervoor ingespannen samen met de andere ouderverenigingen.

Thomas

nodig, want Den Haag verliest de belangen van verstandelijk gehandicapten wel eens uit het oog. KansPlus zet ze dan weer op de agenda! Heel belangrijk! Want we zijn samen verantwoordelijk

voor een goed leven voor onze kinderen. Dat krijg je in je eentje niet voor elkaar. Dus ben ik lid van KansPlus. Het gaat immers over de toekomst van mijn kind.'

KansPlus Dichtbij

De activiteiten van de ledengroepen van KansPlus zijn té veelzijdig om op te noemen. Hieronder een kleine greep uit hun activiteiten voor ouders, verwanten en mensen met een verstandelijke handicap zelf én alle werkzaamheden van onze vrijwilligers, voor en achter de schermen.

KansPlus Gelderse Achterhoek

Het bestuur van ledengroep de Gelderse Achterhoek heeft in het najaar van 2007 een themabijeenkomst met als onderwerp 'Inkomen en extra inkomen voor mensen met een beperking' georganiseerd voor ruim zeventig belangstellenden. Presentaties en een deskundig forum onder leiding van wethouder Hans Martijn Ostendorp uit Aalten én de hoge opkomst zorgden voor een succesvolle avond. Lokale weekbladen hebben uitvoerig bericht over deze informatie-avond.

KansPlus Drenthe en KansPlus-familievereniging de Trans

De KansPlus-ledengroepen Drenthe en familievereniging de Trans hebben een grote rol gespeeld in de werkgroep Ouderen van de stichting VG-Platform Drenthe bij de totstandkoming van de nota Beleid Verzorging Ouderen. De nota is gebaseerd op gesprekken met

medewerkers van instellingen, directies van ouderverenigingen en instellingen, besturen van regionale ouderverenigingen en andere deskundigen.

De nota bestaat voornamelijk uit een aantal uitgewerkte speerpunten voor beleid voor de zorg voor ouder wordende mensen met een verstandelijke handicap.

KansPlus Midden-Overijssel

Dat de ledengroep Midden-Overijssel hard aan de weg timmert is ook daarbuiten niet onopgemerkt gebleven. Daarom is ook deze activiteit vóór de ledengroep het vermelden waard. De opbrengst van de jaarlijkse sponsorfietstocht Raalte - Mettingen (145 kilometer) van de Stichting Raalte Actief is in 2007 geschonken aan de KansPlus-ledengroep Midden-Overijssel. Ruim 300 deelnemers, onder wie leden van KansPlus en de burgemeester van Raalte, fietsten voor de ledengroep 3500 euro bij elkaar!

Vice-voorzitter/secretaris ledengroep Drenthe

Interview Gerrit Rottink

'De basis van KansPlus ligt naar mijn stellige overtuiging op regionaal niveau. Het zijn immers de individuele leden die de basis vormen van onze vereniging. In Drenthe doen we er alles aan om onze ledengroep tot een hechte en actieve club te maken. In 2007 zijn de drie afdelingen in onze provincie dan ook gefuseerd tot één sterke

ledengroep met ruim 330 leden.

We organiseren uiteenlopende activiteiten voor onze leden. Themabijeenkomsten bijvoorbeeld, maar ook de jaarlijks terugkerende boottocht en onze 'moederdag'. Contact met onze achterban onderhouden we ook via een eigen blad en onze pagina's op de KansPlus-website. Bij het opzetten van regionale activiteiten kunnen we

En verder... Themabijeenkomsten (o.a. over wonen, sociale netwerken, rechtsbescherming, belastingen) * paaskermis * jaarvergaderingen * familiedagen * sinterklaasvieringen * Kerstvieringen * carnaval * soos * volksdansen * gehandicaptenplatform * ledenwerving * Nationale Collecte Verstandelijk Gehandicapten * eetcafé * kookcafé * handwerken * computerclub * zwemmen * tuinierclub * voetballen * bingo * disco * moederdag * bestuursvergaderingen * ledenraadpleging * nieuwsbrieven * inloopmiddagen * verwendagen * verrassingsavond * playbackshow * hulp bij formulieren, aangiftes en aanvragen * paaswandeling * ponydag * enquêtes * websites * ondersteuning bij opzetten van woonvormen * contactgroepen * vakantiecampen * snoezelen * regionale samenwerking * kerkdiensten * adviesraad Wmo * workshops * darttoernooi * truck-run * symposiums

KansPlus-familieverenigingen Chello, Zuidwester, de Trans; ledengroep Valkenswaard

De invoering van Zorgzwaartepakketten en zorgzwaartefinanciering houdt ouders en familieleden bezig. In het kader van 'Ouders helpen Ouders' hebben onder andere deze ledengroepen voorlichtingsbijeenkomsten georganiseerd. KansPlus Nederland gaf de voorlichting en zorgde voor maatwerk.

KansPlus Flevoland

De KansPlus-ledengroep Flevoland heeft tijd en energie gestoken in de organisatie van een goedbezocht symposium over de gezondheid van mensen met een verstandelijke handicap. Diverse deskundigen hebben aan het symposium meegewerkt. Zij hielden inleidingen over onderwerpen als vroegtijdige gehoorstoornissen, problemen

met het gezichtsvermogen en de leefstijl van verstandelijk gehandicapten. Na afloop van het geslaagde symposium gingen alle bezoekers naar huis met een goed gevulde informatetas.

KansPlus werkgroep Broers en Zussen

De thema-ledengroep Broers en Zussen heeft in 2007 hard aan de weg getimmerd. De werkgroep maakte een start met een nieuwe website en verzorgde in PlusPunt een vaste column. Veel tijd ging ook naar de voorbereidingen van een landelijke Broers en Zussendag. Deze stond gepland voor 26 januari 2008, maar werd vanwege te weinig aanmeldingen helaas geannuleerd. De folder die de ledengroep in eigen beheer maakte, verscheen volgens plan in 2008. Een sponsor betaalde de kosten.

terugvallen op het landelijk bureau in Utrecht en op onze regioconsulente Tjimmie Hoekstra.

Er zijn in onze provincie veel potentiële leden. Vaak jonge ouders die voor informatie vooral internet raadplegen. Uitwisseling van ervaringen en persoonlijk contact moet voor hen een meerwaarde kunnen hebben. Met specifiek op deze doelgroep gerichte activiteiten moet het lukken om ook hen te bereiken.

Ook de regionale belangenbehartiging vraagt onze aandacht. We krijgen steeds meer te maken met regionale overheden. KansPlus heeft al veel bereikt voor de kwetsbare mensen uit onze doelgroep, maar klaar met dit werk zijn we nooit.'

VraagRaak

Interview Nella Meijer

‘Mensen met een verstandelijke beperking hebben zeggenschap over hun leven. Zij en/of hun vertegenwoordigers moeten kunnen meebeslissen over wat er in een instelling gebeurt. Dat verbetert de kwaliteit van de ondersteuning en de kwaliteit van leven. (Mede)zeggenschap is helaas nog niet

vanzelfsprekend. VraagRaak signaleert dat medezeggenschap bij zeer grote instellingen vaker ver afstaat van cliënten. Formele bevoegdheden liggen dan te vaak hoog in de organisatie bij regionale en centrale cliëntenraden: besluiten zijn dan abstracter en de consequenties voor de cliënten komen weinig in beeld. Cliëntenraden verliezen dan vaak het cliëntperspectief uit het oog. Ook zorgaanbieders zetten in hun informatievoorziening niet altijd de cliënt centraal.

De financiering van VraagRaak, het steunpunt medezeggenschap, baart ons voortdurend zorgen. Bewindslieden, kamerleden en beleidsmakers zeggen herhaaldelijk dat een sterkere positie van cliënten en medezeggenschap belangrijk zijn, maar tot op de dag van vandaag krijgen we geen subsidie. Bovendien is nog niet geregeld dat cliëntenraden voldoende budget krijgen voor scholing en om ondersteuning in te kopen bij bijvoorbeeld VraagRaak.’

Handreiking Kwaliteit en regiobijeenkomsten

Kwaliteitstoetsing binnen de verstandelijk gehandicaptenzorg is een belangrijk onderwerp. VraagRaak, het steunpunt medezeggenschap van KansPlus, heeft voor leden van cliëntenraden de handreiking ‘Kwaliteit van leven – Goed leven’ uitgegeven. Doel van de handreiking is de cliëntenraden te versterken om zo de kwaliteit van leven van mensen met een verstandelijke handicap te verbeteren. Naast de handreiking zijn er op vier verschillende plekken in het land bijeenkomsten georganiseerd voor cliënten(raden), coaches en vertegenwoordigers. De bijeenkomsten werden goed bezocht en men is positief over de handreiking.

‘De zorgaanbieder besloot ineens dat we geen toetjes meer krijgen. Dat mag helemaal niet! Hij had eerst de cliëntenraad advies moeten vragen!’